

Redogörelse för revisorernas verksamhet 2022

Inledning

Revisorerna är ett kommunaldemokratiskt kontrollinstrument och målet är att ge underlag i ansvarsprövningen. Med resultatet av årets granskningar som grund, prövar revisorerna om styrelse och nämnder har fullgjort sitt uppdrag. Vår bedömning i frågan om ansvarsfrihet lämnas årligen till fullmäktige inför dess prövning och beslut. Fullmäktiges beslut i ansvarsfrihetsfrågan ska motiveras, om det inte är uppenbart obehövt, d.v.s. när ingen anmärkning framställts från revisorerna eller fullmäktigeledamöterna.

Vårt arbete regleras i kommunallagen 12 kap. och God revisionsred i kommunal verksamhet. Med god revisionsred avses processer, principer och tillvägagångssätt i granskning och bedömning. Den omfattar även vårt förhållningssätt och förutsättningar i uppdraget.

Revisorernas granskningsuppdrag uttrycks i kommunallagen och här anges att vi årligen, i den omfattning som följer av god revisionsred, ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. På samma sätt ska vi, genom de av fullmäktige valda lekmannarevisorerna, även granska verksamheten i de kommunala bolagen. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Grundläggande granskning

God revisionsred i kommunal verksamhet 2022 beskriver att grundläggande granskning ska genomföras av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Revisionen bedömer den struktur som styrelse och nämnd har för detta och hur den är integrerad i organisation, system och det löpande arbetet.

För att möjliggöra denna granskning har revisorerna under 2022 bevakat olika nämnder och kommunstyrelsen. Iakttagelser och bedömningar från respektive revisor har löpande återrapporterats vid revisionens möten. Revisorerna har haft regelbundna dialoger med styrelse, nämnder och förvaltningar kring väsentliga frågor som rör verksamheten. Revisorerna har även inhämtat information genom skriftliga



frågeställningar. Revisionen har också träffat kommunfullmäktiges presidium under året. I den grundläggande granskningen ingår läsning av protokoll med tillhörande underlag.

I den grundläggande granskningen har det bland annat noterats att det saknas tillsynsplan för tillsyn av kommunens lekplatser. Tillsynen av lekplatser är anmälningsstyrt vilket innebär att tillsyn genomförs först om det inkommer en anmälan. Samtidigt noteras att det pågår arbete med att utarbeta ett arbetssätt för egeninitierad tillsyn och att kommunen därigenom ska kräva in besiktningsprotokoll från varje enskilt objekt årligen.

Granskning av årsredovisning och delårsrapport

Granskning av delårsrapport 2022

I granskningen av kommunens delårsrapport lämnade revisorerna följande bedömningar:

- Resultaten i delårsrapporten är upprättat enligt god redovisningssed.
- Revisorerna påtalade vikten av en ändamålsenlig målstyrning och rapportering för att möjliggöra en löpande uppföljning av kommunens måluppfyllelse avseende verksamhetsmålen.
- Slutligen framhöll revisorerna vikten av att uppnå fastställd investeringsbudget på helår, vilket upplevs vara en återkommande brist för kommunen.

Granskningens resultat och bedömningar i sin helhet framgår av granskningsrapporten.

Granskning av årsredovisning 2022

I granskningen av årsredovisningen gjordes följande bedömningar:

- Årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning och har i allt väsentligt upprättats i enlighet med kommunala redovisningslagen och God redovisningssed
- Av Lessebo kommuns finansiella mål uppfylls 2 av 3 mål.
- Av kommunfullmäktiges verksamhetsmål uppfylls 4 av 9 mål. Samtliga verksamhetsmål har varit möjliga att mäta och utvärdera.
- Vi vill rikta uppmärksamhet kring att 1 av 3 finansiella mål och 5 av 9 verksamhetsmål bedöms vara ej uppfyllda och att resultatet därav inte är fullt förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om.

Lekmannarevisorernas granskning

Lekmannarevisionen syftar till att stärka den demokratiska insynen och fullmäktiges kontroll i kommunala aktiebolag.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om företaget arbetar i enlighet med ägarens avsikt och mål, om verksamheten är effektiv och om det finns en tillräcklig intern kontroll.

I sin granskning har lekmannarevisorerna tagit del av styrande dokument såsom ägaranvisningar, bolagsordningar, arbetsordningar samt övriga instruktioner. Lekmannarevisorerna har däremot inte tagit del av några handlingar från Fastighetsbolaget Kosta Köpmanshus.

Revisionen har träffat styrelsernas presidium och representanter från bolagen under året. Vidare har revisorerna fått rapportering från bolagens auktoriserade revisor.

Fördjupade granskningsprojekt

Förstudie av arbetsmarknadsåtgärder

Förstudien syftade till att översiktligt beskriva kommunstyrelsens styrning, uppföljning och kontroll av arbetet med arbetsmarknadsåtgärder.

Förstudien visade på indikationer att styrningen, uppföljningen och kontrollen av arbetsmarknadsåtgärderna inte är tillräcklig. Såväl förstudien som kommunens interna utredningar visade att det finns brister i samverkan mellan arbetsmarknadsavdelningen, socialtjänsten och vuxenutbildningen. Kommunen har i egna utredningar av verksamheten konstaterat brister i styrning, målsättning och riktlinjer. Det sågs som positivt att kommunen har tillsatt en projektorganisation utifrån de identifierade bristerna.

Slutligen visade förstudien på risker kopplat till att det inte sker någon dokumenterad uppföljning av hur många som övergår i egen försörjning efter att ha deltagit i kommunens insatser.

Kommunens revisorer överlämnade rapporten för kännedom och har fortsatt följt området.

Granskning av arbetet med elever i behov av särskilt stöd

Granskningen syftade till att bedöma huruvida barn- och utbildningsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt arbetssätt avseende särskilt stöd i grundskolan.

Den sammanfattande bedömningen var att barn- och utbildningsnämnden i stora delar har ett ändamålsenligt arbetssätt avseende särskilt stöd i grundskolan. Vår bedömning grundade sig på att det finns en screeningplan som stöd i att tidigt upptäcka om en elev riskerar att inte nå målen.

Vidare gjordes bedömningen att det delvis sker en ändamålsenlig uppföljning av arbetet med särskilt stöd. Bedömningen grundades på att det delvis sker en uppföljning på individnivå och att denna ligger till grund för det fortsatta arbetet. Vidare visade granskningen att det finns skolor med elever som inte når målen och som saknar åtgärdsprogram. Särskild uppmärksamhet bör riktas till detta.

Granskningen visade att nämnden under de senaste åren har gjort förändringar och tagit initiativ som på sikt har förutsättningar att öka elevernas måluppfyllelse men nämnden måste noga följa att så också blir fallet. Än så länge har de åtgärder som



vidtagits inte haft en tillräcklig effekt på elevernas måluppfyllelse i betydelsen att det är låg andel elever som är behöriga till nationella gymnasieprogram.

Utöver att planera, följa upp och utveckla utbildningen ska huvudmannen, sedan ett förtydligande i skollagen som trädde i kraft under 2022, även analysera orsakerna till de resultat som kommer fram vid uppföljningen av verksamheten. De insatser som genomförs för att utveckla utbildningen ska utgå från den analysen. Nämnden behöver fortsätta utveckla sitt arbete utifrån kraven i denna skrivning.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades barn- och utbildningsnämnden att:

- Säkerställa att elever som riskerar att inte nå målen trots extra anpassningar får sitt stödbehov utrett och eventuellt stödbehov tillgodosett samt dokumenterat genom upprättande av åtgärdsprogram.
- Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet genomföra analyser över vilken effekt extra anpassningar och särskilt stöd har på elevernas måluppfyllelse samt besluta om insatser för att öka densamma.

Uppföljande granskning av budgetprocessen

Kommunrevisionen i Lessebo kommun genomförd en granskning av budgetprocessen. 2020. Granskningen visade på brister och resulterade i ett antal rekommendationer. Revisionen har under året genomfört en uppföljande granskning för att granska hur kommunstyrelsens arbete med budgetprocessen har fortlöpt utifrån de rekommendationer som tidigare angetts. Uppföljningen har särskilt fokuserat på hanteringen av underskott inom socialnämnden.

Den sammanfattande bedömningen var att kommunstyrelsen delvist följt de rekommendationer som lämnats 2020. Vidare gjordes bedömningen att socialnämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att följa budgetram. Granskningen visade även att kommunstyrelsen varit passiv i sin uppsiktsplikt då de inte begärt in en skriftlig handlingsplan vid något av uppföljningsmötena.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderades kommunstyrelsen och nämnderna att:

- För att uppnå en mer ändamålsenlig budgetprocess som främjar styrningen av kommunens verksamhet så rekommenderar vi kommunstyrelsen och nämnderna följande:
 - att säkerställa i SKR:s projekt "Utvecklad budgetprocess resursfördelning baserad på prislappar" implementeras, samt
 - att säkerställa att det nya arbetssättet förankras inom såväl styrelse, nämnd och förvaltningar. Detta blir extra viktigt för att hantera den strukturella problematiken inom socialnämnden.
- Upparbeta en skriftlig rutin vid budgetavvikelse som fastställer hur processen ska se ut och hur åtgärder på ett strukturerat sätt ska följas upp i både nämnd


och kommunstyrelse. Det är då också viktigt rutinen förankras med såväl nämndspresidier som förvaltningschefer.

Gemensamma nämnder

Lessebo kommun bedriver viss verksamhet i gemensamma nämnder – Överförmyndarnämnden östra Kronoberg, och nämnden för lönesamverkan Högsby-Uppvidinge-Lessebo. I revisorernas uppdrag ingår att granska dessa nämnder och ansvarspröva den egna kommunens nämndsledamöter. Vi har i vår grundläggande granskning, som bland annat inneburit att ta del av nämndernas protokoll och övriga styrdokument samt granska årsrapporten för 2022, kunnat konstatera att verksamheten har bedrivits ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande och att räkenskaperna är rättvisande samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Lessebo den 13 april 2023


Örjan Davoust


Per-Anders Johansson


Per Erik Falk


Hasse Henriksson


Staffan Bergström


Mattias Albrektsson

